

Workshop 10

Workshop 10: Burgers betrekken in een F&GD; voedselvoorziening van globaal naar lokaal

Leiding: Hans Berkhuizen (Milieudefensie). Met Sjef Staps (Louis Bolk Instituut), Dannie Brus (NIVON) e.a.

Het realiseren van een alternatieve, eerlijke en groene economie is een verandering die zich onder meer op macroschaal afspeelt. Die verandering kan echter niet zonder steun van onderaf. Dat kan verder gaan dan alleen simpele steunverklaringen of alternatieve individuele consumptiekeuzen. Burgers en lokale organisaties en bedrijven kunnen ook regionaal alternatieve economieën opbouwen.

Er zijn verschillende initiatieven waarin burgers en lokale ondernemers nieuwe verbindingen aangaan binnen alternatieve, lokale of regionale economische structuren. Voorbeelden van deze lokalisering of regionalisering zijn: Community Supported Agriculture, Transition Towns, alternatieve, lokale geldsystemen en regionale energie-opwekking. Dergelijke initiatieven onttrekken zich tot op zekere hoogte aan de druk van geglobaliseerde economische structuren. Daardoor kan een duidelijker keuze worden gemaakt voor kwaliteit, duurzaamheid en rechtvaardigheid. En misschien nog wel belangrijker: er ontstaat zo weer een directere verbinding tussen land, producent en consument (of “aarde, boer en consument”). Dat kan de betrokkenheid en het gevoel van zinvolle autonomie, controle over het bestaan, zekerheid en identiteit (waarschijnlijk) ten goede komen. Het draagt eraan bij dat de economie weer dienstbaar wordt aan mensen (en hun zorg voor elkaar en de natuur) in plaats van dat mens en natuur dienstbaar zijn aan de economie.

De werkgroep Globaal-lokaal van de Alliantie Fair & Green Deal wil daarom in het kader van het betrekken van burgers bij de omslag naar een groene en eerlijke economie werken aan de mogelijkheid van het opzetten van dergelijke regionale economieën, met een focus op voedselvoorziening en daaraan gekoppelde energievoorziening (bijvoorbeeld biomassa-afvalstromen, zon en wind op het boerenbedrijf e.d.).

Het doel is voorlopig geformuleerd als: in 2020 loopt in 20 regio's in Nederland 20% van de voedsel- en energievoorziening via lokale kanalen, in de vorm van coöperaties waarin burgers als financier (al of niet risicodragend) meedoen, zonder tussenkomst van multinationale banken of dito detailhandel en tegen een faire prijs.

Partijen die daarbij betrokken kunnen worden zijn bijvoorbeeld:

- voorbeelden van CSA
- Transition Towns
- ZLTO
- Agro&Co Brabant
- Taskforce Multifunctionele Landbouw
- restaurants als KAS (Amsterdam) en Sober (Amersfoort)
- een regiomarkt als Marqt
- Eneco
- Platform Duurzame Gebiedsontwikkeling (initiatief van Urgenda)
- voorbeelden van alternatieve geldsystemen
- de (RABO) streekrekening
- lokale groepen van Milieudefensie
- lokale afdelingen van NIVON
- lokale kerken

Het doel van de workshop tijdens de conferentie is het vaststellen van een routeplan (in aanzet) voor de realisatie van het genoemde doel. Daarvoor worden vertegenwoordigers van de genoemde partijen uitgenodigd deel te nemen aan de workshop. Uiteraard zijn andere geïnteresseerden welkom.

In de voorbereiding worden de keuzen, die kunnen worden gemaakt met een aantal potentieel betrokken partijen voorbereid, zodat een concreet routeplan kan worden opgeleverd dat na de conferentie in uitvoering kan worden genomen.